

ENTREVISTA A JOSÉ MONTILLA, President de la Generalitat

“El meu pla B és fer complir el pla A, l'Estatut que vàrem votar”

XEVI XIRGO

AVUI, 04/07/10

El president de la Generalitat insisteix, quatre dies després que el TC hagi dictat sentència sobre l'Estatut, que la responsabilitat de la situació creada és, d'una banda, del PP, i de l'altra, del fet que els magistrats han actuat sense tenir visió d'estat. Montilla valora les conseqüències d'una sentència que, diu, de moment no ha de fer canviar res.

- Quan va tenir el convenciment que el TC finalment emetria una sentència?

- No hi ha un moment concret. Però després de les iniciatives que vàrem posar en marxa des del Parlament, i després de la meua compareixença al Senat, vaig veure clar que hi havia una determinació per part del Tribunal de treure la sentència. I sobretot després de les afirmacions i reiteracions del Partit Popular exigint-la d'immediat.

- Vol dir que el TC va accelerar la discussió en veure que s'estaven prenent determinades iniciatives?

- Potser sí. I potser també per la pressió pública que hi havia per part del PP. Només cal que repassi les hemeroteques.

- Però vostès van tenir quatre anys per impedir que hi hagués sentència. Vol dir que no s'hi van posar massa tard?

- No és un tema que ens hagi agafat de sorpresa. Nosaltres no volíem que hi hagués sentència, però és evident que des del moment en què hi ha un recurs era perfectament possible que hi fos.

- Sembla que la culpa de tot ara la tingui el PP.

- La responsabilitat de la sentència és del TC. Però la responsabilitat política és d'aquells que van presentar els recursos.

- A Dolores de Cospedal no li ha agradat que hagi convocat els ciutadans a manifestar-se.

- I a mi no em va agradar la campanya que el PP va fer contra l'Estatut. Han estat treballant per tombar l'Estatut fins i tot molt abans que aquest sortís del Parlament.

- Vostès no tenien pla B i ara estan improvisant.

- No estem improvisant. El que cal són respostes polítiques als escenaris que es vagin produint. Encara no tenim formalment la sentència, però ja li avanço que el meu pla B és que es compleixi el pla A. El que el poble de Catalunya va votar.

- Què és una gran manifestació? Mil persones, deu mil, cent mil, un milió?

- Jo no posaré xifres. El que demano és que hi hagi una assistència massiva. I de xifres, ja ho sap vostè, després tothom hi dirà la seva. En tot cas, penso que serà una manifestació multitudinària.

- A banda de les reaccions polítiques, quina creu que és l'opinió ciutadana en relació amb la sentència?

- Crec que a nivell de carrer hi ha malestar i empipament amb aquesta sentència. Una part important de la societat, i jo m'hi incloc, estem preocupats per la situació econòmica, però també per la sentència. A la manifestació hi anirà molta gent, fins i tot persones que no varen anar a votar l'Estatut o d'altres que hi van votar en contra. Necessitem una resposta unitària.

- Aquesta unitat la traslladaran a altres llocs? S'imagina que un dia al Congrés tots els diputats catalans es posin d'acord a no anar-hi?

- Primer el que ens cal és unitat aquí, encara que sigui de mínims. Perquè som a pocs mesos de les eleccions i no hem de ser ingenus.

- Vol dir que en la reacció de cada partit hi hem de veure una tàctica electoral al darrere?

- Segurament hi ha una part de tàctica. Tant de bo sigui mínima.

- Ho diu sobretot per ERC, que no acata la sentència tot i formar part del govern?

- No vull desqualificar ningú. Cadascú té el seu projecte i les seves propostes. I és normal, veient els temps que vindran, que ara tothom vulgui que es visualitzi la seva singularitat.

- El govern, doncs, està dividit?

- Hi ha una part del govern que va votar l'Estatut, i n'hi ha una altra que no. En la sessió de control del govern, de tant en tant hi ha un partit que em fa saber que estic governant amb independentistes. I jo sempre els

pregunto el mateix: ho acaben de descobrir? Ja fa anys que ho sabem, això.

- Si els ciutadans de Catalunya van votar un Estatut i el van aprovar, ara no haurien de votar si accepten el que n'ha quedat?

- Ara hem de pensar en coses a curt termini. I a curt termini no hi ha aquesta possibilitat. Les mesures, a mitjà termini, cadascú ja proposarà les que vulgui als seus programes electorals.

- Vol dir que si no hi haguessin eleccions a la cantonada, sí que l'hauríem de tornar a votar?

- No en sóc partidari. Ara hem de fer noves propostes, no pas preguntar als catalans si els agrada la retallada o no. És obvi que no ens agrada.

- Però és que és tan increïble que un Estatut que ha passat per les urnes ens el retallin, que ara ja res seria estrany, no?

- No ho hem descobert ara, que l'ordenament jurídic permetia que algú presentés recurs. El que jo qüestiono és que aquest Tribunal, amb magistrats amb el mandat caducat, amb recusacions, amb baixes no cobertes... hagi dictat sentència sobre un tema tan essencial com és l'Estatut de Catalunya. Això és el que jo qüestiono. No han tingut visió d'estat, i això no és bo ni per a Catalunya ni per a Espanya.

- N'hem sortit malparats tots plegats? La dignitat de Catalunya ha quedat tocada. Però la d'Espanya també?

- No sé si s'ha de parlar en termes de dignitat o no. El que sí que sé és que si algú es pensa que Catalunya ha perdut i que Espanya ha guanyat, s'equivoca. Nosaltres hem sigut maltractats, però no pas derrotats. I si

algú pensa que amb aquesta sentència es reforça la unitat d'Espanya, s'equivoca.

- Però dir que passi el que passi, retallin el que retallin, la situació serà millor que amb l'anterior Estatut, això no és pecar d'optimisme?

- No. Falta veure la sentència, però vostè creu que ara tenim menys autogovern que el que teníem l'any vuitanta? Només cal veure el pressupost, les competències, les lleis que hem tirat endavant... Que ens hagin ofès i maltractat, que hi hagi un intent de retallar, això no vol dir que el nostre autogovern no sigui fort.

- N'hem pagat un preu social molt alt.

- Les coses costen molt, és cert.

- Massa?

- Crec que la lluita ha valgut la pena.

- No és només el que diu la sentència. És també que tardarem molts anys a poder tornar a obrir un procés com aquest. I això també és pagar-ne un preu alt, no?

- Els avenços dependran de la voluntat del Parlament de Catalunya. Dependrà de nosaltres.

- També en depenia ara, i ja veu com ha acabat.

- No ha acabat com hauríem volgut, és cert. Però repeteixo, ha acabat amb un Estatut que és millor que el de l'any 1979.

- Zapatero diu que el procés s'ha acabat, i que hem arribat al final del nostre reconeixement.

- Els processos no es tanquen mai. Potser es tanca una onada de reformes. Però en democràcia els processos no es tanquen mai. Tot és obert. No hi ha res estàtic.

- Hi ha avenços i retrocessos. I ara ens podem trobar fent marxa enrere en lleis com ara les de les consultes o del cinema perquè s'adaptaven a un Estatut que ens han retallat. Ho preveu?

- No tinc pressa a refer cap llei . És el PP el que diu que tocarà refer. Ja ho veurem.

- El PP s'ha tancat portes a Catalunya?

- Jo crec que sí. Però tampoc vull ara convertir-los en màrtirs. Són ells els que s'aïllen amb la seva actitud.

- Si la mateixa sentència parla tants cops de la unitat d'Espanya, l'Espanya federal que propugna el PSC deixa de tenir sentit?

- No. En absolut. Si en alguna cosa hem avançat des del 79 és en aquesta Espanya federal. Tot i que és cert que hi ha un corrent, molt instal·lat a la capital d'Espanya, més que no pas a la perifèria, que és 'renacionalitzadora' i centralitzadora.

- El sorprèn que Carme Chacón hagi dit que no anirà a la manifestació?

- Ha dit que té altres compromisos. I si els té és que els té. En qualsevol cas, el PSC estarà ben representat en la manifestació.

- El PSC no té una resposta unitària?
- Escolti. Si hi ha una persona que no pot anar a la manifestació perquè té altres compromisos, no passa res. El PSC hi serà.

- S'ha sentit sol en aquest procés?
- No, en absolut. M'he sentit molt acompanyat.

- En aquesta etapa de resposta l'ha acompanyat fins i tot Artur Mas, que no deixa de ser l'oposició.

- M'he sentit ben acompanyat per les diferents formacions polítiques, al marge de les discrepàncies i de les diferents estratègies de cadascú.

- Sembla que ha sintonitzat més en la resposta amb CiU que no pas amb algun partit del govern. És normal?

- És normal que els que vàrem fer possible l'Estatut, amb més gent, és clar, ara el defensem. No troba? Potser el que no seria normal és que no fos així.

- I en aquesta sintonia hi podem veure alguna cosa més, com ara una futura sociovergència?

- No, no. Aviat hi haurà eleccions i el poble de Catalunya hi dirà la seva. No em faci fer futurologia.

- Hi ha qui diu que al PSC, amb amics com el PSOE, no li calen enemics.

- Primer, li diré que prefereixo tenir d'amic el PSOE que no pas el PP. I, segon, li diré que cal tenir amics malgrat que hi puguis tenir diferències. El que no pots és estar aïllat. Estem parlant d'una sentència que no ens agrada, però tingui clar que qui també va fer possible que hi hagués un Estatut va ser el PSOE. Si no hi hagués hagut el PSOE no estaríem parlant

d'una sentència, perquè no hi hauria hagut Estatut. Uns, el PSOE, hi van votar a favor. I uns altres, el PP, van presentar-hi recurs. No es confongui.

- Alguna cosa ha quedat tocada, en les relacions PSC-PSOE?

- És una relació amb alts i baixos. Amb convergències i divergències en els problemes, i això és normal.

- A Zapatero se'l va trobar a faltar els primers dies després de la sentència. Ha reaccionat tard, i més quan ell també va votar aquest Estatut?

- Suposo que esperava a conèixer la sentència amb més detall. Crec que l'important era que la Generalitat prengués posició des del primer moment. Per a les valoracions amb més detall de Zapatero, temps hi haurà.

- Hi ha parlat?

- Sí. Hi vaig parlar el primer dia, i ho vaig dir. Però ara, quan coneguem la sentència, hem de quedar amb més calma i veure com refem el pacte estatutari.

- Què li proposarà?

- Comprendrà que quedaria molt malament que Zapatero s'assabentés de les propostes que li farà llegint aquest diari, i que primer les he de dir a ell personalment.

- No troba contradictori que Zapatero digui que s'ha aconseguit l'objectiu i que, mentrestant, vostè convoqui els ciutadans a manifestar-se?

- Crec que no. En absolut. Una cosa és acceptar la sentència des del punt de vista jurídic i l'altra és compartir-la. Jo no la comparteixo. Però més del 90% de la sentència rebutja els arguments del PP, i això també cal tenir-ho en compte. Per això Zapatero diu que el PP no ha triomfat.

- No he sentit el govern català fent autocrítica del procés, i alguna cosa es deu haver fet malament si ha acabat com ha acabat.

- La llei és la llei. I el PP podia presentar un recurs. I això volia dir que hi podia haver sentència. La capacitat d'influir sobre un tribunal és reduïda, tot i que jo crec que els partits conservadors tenen més capacitat d'influència, que em sembla que és el que ha passat. Nosaltres hem fet tot el que era a les nostres mans per evitar que hi hagués sentència. Però no ho hem aconseguit. Malauradament.

- El govern català ha estat, doncs, ineficaç.

- De cap manera. Un pot fer el que pot fer. I el que no pots fer és desbloquejar coses quan el PP, amb la seva representació parlamentària, té la clau per fer-ho però no vol.

- Culpen el PP, però el Defensor del Pueblo, nomenat pel PSOE, també hi va presentar recurs.

- Aquest anomenat Defensor del Pueblo no crec que passi a la història per haver defensat el poble. Però la sentència d'ara és sobre el recurs del PP.

- A Espanya no ens entenen?
- Igual que Catalunya és plural, Espanya també ho és. Hi ha de tot. Hi ha gent que no ens entén? És clar. En especial a la capital i als aparells de l'Estat hi ha gent que no ens entén. Que no ens entén i que no ens vol entendre.

- La sentència del TC, què ha creat més, independentistes o desafectes?
- Segurament tant dels uns com dels altres. No sé en quina proporció. El temps ho dirà.

- L'expresident del Barça Joan Laporta, si es presenta a les eleccions amb Joan Carretero, és dels qui en pot recollir vots?

- Ja ho veurem en les eleccions. Si Laporta es vol presentar, és ben lliure de fer-ho. El món de la política no és cap vedat reservat als quatre de sempre.

- Moviments sobiranistes com el de les consultes populars no haurien tingut el ressò que han tingut sense el clima actual.

- És cert. L'ambient que hi ha ha afavorit aquest procés i aquestes tendències.

- Això el preocupa, a vostè, que no és independentista?

- Em preocupen moltes coses. Però segurament aquesta no és la que em preocupa més.

- Li he sentit dir que la independència és un carreró sense sortida.

- El que he dit és que aquestes consultes, que no les desqualifico, sí que són un carreró sense sortida. Les respecto. És una opció legítima d'una minoria que està en el seu dret de fer-ho.

- Com a concepte, independentment de si la suma ho permet, tornaria a repetir el tripartit? N'està satisfet?

- N'estic de la feina que hem fet, malgrat aquesta espasa de Dàmocles de la sentència de l'Estatut i dels dos anys de crisi, que és dura per al nostre govern i per a tots els altres. La situació econòmica tindrà un cost electoral, i és normal.

- Vol dir que la principal factura al govern li vindrà per la crisi econòmica?

- A nosaltres i a tots els governs d'Europa. Però jo tinc la certesa que el govern català, davant la crisi, no ha estat cap espectador. Hem estat actius i proactius, amb mesures per lluitar contra la crisi.

- Les enquestes els vaticinen mals resultats al govern de la Generalitat, però també a l'Ajuntament de Barcelona. El PSC està en un final de cicle?

- Em sembla una anàlisi prematura. Les eleccions catalanes no estan convocades i per a les eleccions municipals falta prop d'un any. A molts ja els agradaria parlar de final de cicle, però em sembla que per a aquestes formacions polítiques és més un desig que una realitat.

- Una altra factura que el govern català podria pagar en les properes eleccions serà la dels casos de corrupció?

- No ho sé. Ja ho veurem. En tot cas, els casos de corrupció el que generen és més desconfiança ciutadana cap a la classe política, i això no és bo.

- En el cas Millet, posaria la mà al foc pel conseller Castells?

- Evidentment. Per Castells posaria la mà al foc.

- Va ser un error, que no comparegués de manera immediata al Parlament?

- Va fer el que va creure convenient, i que va ser comparèixer primer davant del jutge i després al Parlament.

- I per García-Bragado, també posaria la mà al foc?

- És un excel·lent professional. No és militant del PSC, com vostè sap. Però en tot cas, aquesta pregunta l'hauria de traslladar a l'alcalde de Barcelona, perquè jo ni dirigeixo ni tutelo la política municipal. Però pel que sé, no crec que hagi fet res d'irregular.

- Serveixen d'alguna cosa les comissions d'investigació?

- Han de servir per aclarir coses. Quan hi ha processos judicials en marxa, les comissions d'investigació parlamentària són molt més complicades. En qualsevol cas, espero que sí, que serveixin d'alguna cosa...

- És una investigació parcial. No calia ampliar-la amb el cas Pretòria?

- El cas Pretòria afecta municipis, no el govern català. En qualsevol cas, aquesta és una decisió que ha pres el Parlament, no pas el govern.